



Kontaktperson exploateringskontoret
Gunilla Wesström
Innerstad
Telefon: 08-508 263 83
gunilla.wesstrom@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2008-12-11
Dnr E2008-512-01843:1
Stadsbyggnadsnämnden 2008-12-11
Dnr 2008-19518-54

Kontaktpersoner stadsbyggnadskontoret
Planavdelningen
Aleksander Wolodarski
Telefon: 08-508 273 36
aleksander.wolodarski@sbk.stockholm.se
Emelie Eriksson
Telefon: 08-508 266 61
emelie.eriksson@sbk.stockholm.se

Detaljplan för nytt universitetssjukhus m.m. i Solna. Remissvar samråd. SBN/2008:350

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden beslutar att som remissvar överlämna och återopa kontorens gemensamma tjänsteutlåtande.
2. Förklara paragrafen för omedelbart justerad.

Krister Schultz
Exploateringsdirektör

Ingela Lindh
Stadsbyggnadsdirektör

Sammanfattning

Solna och Stockholm har utarbetat en gemensam fördjupning av städernas två översiktsplaner (FÖP) för området Karolinska – Norra Station. Planen antogs av Solna kommunfullmäktige i augusti 2008 och av Stockholms kommunfullmäktige i september 2008.

Arbetet med att genomföra översiktsplanens mål fortsätter nu i båda kommunerna. Solna har remitterat ett förslag till detaljplan, som innebär första steget i denna process. Den aktuella detaljplanen från Solna har som syfte att tillskapa byggrätten för det nya universitetssjukhuset samt för lokaler för forskning strax norr därom. Dessutom säkrar planen expansionsmöjligheter både österut och norrut.

Planförslaget avser ett område direkt mot kommungränsen och har därför stor betydelse för möjligheterna att fullfölja FÖP:ens ambitioner om en medveten sammanfogning över kommungränsen. Det gäller såväl gatornas läge, bredd, riktningar/vinklar, som detaljplanens bestämmelser för den långsiktiga användningen av både kvartersmark och öppna ytor.

Inledningsvis kan konstateras att planeringen på båda sidor om kommungränsen gått vidare och blivit mer genomarbetad och detaljerad, jämfört med översiktsplanen och att nya förutsättningar tillkommit. Det innebär att det är naturligt att vissa förändringar kan behövas i den fortsatta projekteringen och detaljplaneringen. I Solnas detaljplaneförslag har sjukhusets läge och orientering förskjutits något i förhållande till FÖP:ens struktur, vilket medför konsekvenser för samordningen av gatu- och kvartersstrukturen.

I Stockholm har fördjupade analyser av höjdförhållanden i samband med överdäckning av Norra länken och Värtabanan, samt önskan att förstärka de öst-västliga sambanden genom området, medfört behov av förändringar, som bl.a. kan påverka lokaltrafiken till/från området.

I Solnas detaljplaneförslag har förutsättningarna för sjukhusets utbredning och Karolinska plan förändrats jämfört med FÖP:en. Platsens utformning har omdefinierats, vilket kan komma att försvåra dess uppgift att dels rymma de kollektivtrafikfunktioner som behövs, dels utgöra en smidig länk för öst-västliga gångförbindelser genom Norra Station. Sjukhusets nya placering får konsekvenser för Karolinska plan som ett entrérum till både KI, det nya sjukhuset och stadsdelen som helhet, varför frågan behöver väckas om Karolinska plans utformning och patienthotellets lokalisering och/eller möjliga byggstart. Innan tunnelbanan hunnit byggas ut beräknas dessutom torget behöva klara över hundra bussar i maxtimmen.

Det presenterade detaljplaneförslaget avviker från FÖP:en på några andra viktiga punkter. De nord-sydliga gatorna i Solna följer inte helt de i FÖP:en redovisade gaturiktningarna och har i några fall bearbetats så att det i kommungränsen uppstår



en misspassning på några meter i förhållande till Stockholms planering samt att gatubredderna inte är överensstämmande.

Universitetssjukhusets byggrätt bryter igenom Solnavägens gatulinje, vilket får konsekvenser för ambitionen om en samordnad stadsbild och kan påverka framkomligheten för fotgängare och cyklister.

Detaljplanens bestämmelser för sjukhusparken innebär att FÖP:ens ambitioner om en allmän tillgänglig park för hela stadsdelen inte säkerställs vad gäller sjukhusparken. Parkens användning har begränsats som enskilt vårdområde utan någon reglerad rätt för allmänhetens tillträde.

Den befintliga kommungränsen skär genom flera planerade kvarter. Därför behövs en samordning beträffande de avsedda nya fastighetsgränserna, som även kan fungera som utgångspunkt för justering av kommungränsen, samt en samordning av användningsbestämmelser och angivna byggrätter utmed den befintliga kommungränsen.

Det exakta läget för vägtunneln i Stockholm är inte helt tekniskt klarlagt, varför planering och utförande av sjukhusets garageanläggning söder om kommungränsen måste samordnas med tunnelkonstruktionen. Överdäckningen av väg E4/E20 och Värtabanan utgör en förutsättning för att nå visionen om en gemensam stadsdel. Den utgör också en viktig utgångspunkt i planeringen av det nya sjukhuset samt infrastrukturen kring sjukhuset. En förutsättning för överdäckning av E4/E20/Norra länken är att tillfartsväg till arbetsområdet från Solnasidan kan säkras under hela utbyggnadstiden.

Eftersom Solnas förslag till detaljplan avviker på väsentliga punkter från FÖP:en anser Stockholms stad att den pågående samordningen måste komma längre inför utställningen, så att inte den första detaljplanen medför begränsningar som är negativa för helheten och avsevärt begränsar möjligheterna att genomföra överdäckningen och Stockholms stads möjligheter att utforma sin del av den fortsatta stadsdelen. Det är särskilt angeläget att utrymmet för en satsning på Life Science verksamheter i kvarteren närmast sjukhuset inte påverkas negativt.

Bakgrund/Remissen

Solna och Stockholm har utarbetat en gemensam fördjupning av städernas två översiktsplaner (FÖP) för området Karolinska – Norra Station. Planen antogs av Solna kommunfullmäktige i augusti 2008 och av Stockholms kommunfullmäktige i september 2008.

Avsikten är att ta tillvara potentialen som ett av regionens mest intressanta stadsutvecklingsområden och överbrygga barriären och trafikens miljöstörningar så att området kan förvandlas till en lockande stadsmiljö sammankopplad med innerstadens stadsstruktur. Vård, utbildning, forskning och boende blir viktiga element i den framtida kunskapsstaden som ska integreras i en attraktiv och levande stadsmiljö. Från regional utgångspunkt är Karolinska - Norra Station av strategisk betydelse såväl för den nordsydliga som den öst-västliga integrationen inom Vetenskapsstaden.

Solnas aktuella ”Detaljplan för nytt universitetssjukhus mm” är det första steget mot förverkligande av översiktsplanens långsiktiga mål. Stockholm stad har i egenskap av både grannkommun och fastighetsägare beretts tillfälle att lämna synpunkter på det föreliggande detaljplaneförslaget i samband med det nu pågående samrådsförfarandet.

Den aktuella planen utgör FÖP:ens mest centrala avsnitt och sträcker sig från kommungränsen i söder till Karolinskaavägen i norr. I öst-västlig riktning omfattar planen Solnavägen i väster och inkluderar sjukhusparken i öster. Detaljplanen främsta syfte är att tillskapa byggrätten för det nya universitetssjukhuset samt för lokaler för forskning strax norr därom. Dessutom säkrar planen expansionsmöjligheter både österut och norrut.

Kvarteren strax söder om sjukhuset klyvs av den nuvarande kommungränsen, vilket förutsätter en gränsjustering med hänsyn till den nya bebyggelsen som planeras inom respektive kommun.

Genom planområdet löper fyra gator i nordsydlig riktning - Solnavägen, Gävlegatan, den s.k. Parkgatan och Hälsingegatan. Planområdet nås framför allt från Solnavägen, mitt emot entrén till KI, via Karolinska plan som utgör en viktig knutpunkt för kollektivtrafiken och entré till Norra Stationsområdet. Sjukhusets huvudentré är orienterat mot Karolinska plan, varifrån man når patienthotell invid Gävlegatan.

Exploateringskontorets och stadsbyggnadskontorets synpunkter

Universitetssjukhuset är stadsdelens största enskilda satsning, vars betydelse för den urbana utvecklingen i området inte kan underskattas. Den aktuella detaljplanen som Solna nu presenterar ligger direkt mot kommungränsen och har därför stor betydelse för möjligheterna att fullfölja FÖP:ens ambitioner om en medveten sammanfogning över kommungränsen. Det gäller såväl gatornas läge i plan och



höjd, bredd, riktningar/vinklar, som detaljplanens bestämmelser för den långsiktiga användningen av både kvartersmark och öppna ytor.

Inledningsvis kan konstateras att planeringen på båda sidor om kommungränsen gått vidare och blivit mer genomarbetad och detaljerad, jämfört med översiktsplanen och att nya förutsättningar tillkommit. Det innebär att det är naturligt med vissa förändringar. Det gäller för den fortsatta projekteringen och detaljplaneringen i Solna liksom i Stockholm.

I Stockholm har fördjupade analyser av höjdförhållanden i samband med överdäckning av Norra länken och Värtabanan, samt önskan att förstärka de öst-västliga sambanden genom området, medfört behov av förändringar, som bl.a. kan påverka lokaltrafiken till/från området.

I Solnas detaljplaneförslag har förutsättningarna för sjukhusets utbredning och Karolinska plan förändrats jämfört med FÖP:en. Karolinska plans offentliga rum mot Solnavägen har krympt och av den ursprungliga platsen kvarstår ett minskat utrymme mellan ett planerat patienthotell och några paviljonger. Det kan komma att försvåra dess uppgift att dels rymma de kollektivtrafikfunktioner som behövs, dels utgöra en smidig länk för öst-västliga gångförbindelser genom Norra Station. Sjukhusförslagets nya placering får konsekvenser för Karolinska plan som ett entrérum till både KI, det nya sjukhuset och stadsdelen som helhet, varför frågan behöver väckas om Karolinska plans utformning och patienthotellets lokalisering och/eller möjliga byggstart. Innan tunnelbanan hunnit byggas ut beräknas torget behöva klara över hundra bussar i maxtimmen.

Det presenterade detaljplaneförslaget avviker även från FÖP:en på några andra viktiga punkter. De nord-sydliga gatorna i Solna följer inte helt de i FÖP:en redovisade gaturiktningarna. Detta gäller för samtliga gator som Solnavägen, Gävlegatan, den s.k. Parkgatan och även Hälsingegatan. I kommungränsen är vissa gator förskjutna några meter i förhållande till den pågående planeringen i Stockholm och gatubredderna är inte samordnade.

Universitetssjukhusets byggrätt bryter igenom Solnavägens gatulinje, vilket påverkar ambitionen om en samordnad stadsbild och kan försvåra framkomligheten för fotgängare och cyklister.

Beträffande den aktuella detaljplanens användningsbestämmelser kan konstateras att förslaget inte säkerställer FÖP:ens ambitioner om att låta sjukhusparken bli en allmän tillgänglig stadspark. Parkens användning anges som kvartersmark för

vårdändamål utan någon reglering av allmänhetens tillträde. Kontoren ser det som ett gemensamt värde att FÖP:ens intention om en allmänt tillgänglig park säkras.

Den aktuella detaljplanen är anpassad till gällande kommungräns som passerar rakt igenom kvarteren. Eftersom kommungränsen sannolikt kommer att behöva justeras bör eftersträvas en bättre precisering och samordning av användningsbestämmelser och byggrätter utmed kommungränsen. Vidare behövs en samordning av de avsedda nya fastighetsgränserna, som kan bli underlag för en justering av kommungränsen.

I diskussioner med organisationen för det nya sjukhuset har redovisats att del av den garageanläggning som behövs för sjukhusets behov är planerad över kommungränsen till Stockholm. Stockholm har i skrivelse till Solna stad förklarat sig villig att parallellt med detaljplanen för sjukhuset arbeta fram en detaljplan som hanterar detta behov.

Det exakta läget för vägtunneln i Stockholm är inte helt tekniskt klarlagt, varför planering och utförande av sjukhusets garageanläggning söder om kommungränsen måste samordnas med tunnelkonstruktionen. Överdäckningen av väg E4/E20 och Värtabanan utgör en förutsättning för att nå visionen om en gemensam stadsdel. Den utgör också en viktig utgångspunkt i planeringen av det nya sjukhuset samt infrastrukturen kring sjukhuset. En förutsättning för genomförandet av överdäckning av E4/E20/Norra länken är att tillfartsväg till arbetsområdet från Solnasidan kan säkras under hela utbyggnadstiden.

Eftersom Solnas förslag till detaljplan avviker på väsentliga punkter från FÖP:en anser Stockholms stad att den pågående samordningen måste komma längre inför utställningen, så att inte den första detaljplanen medför begränsningar som är negativa för helheten och avsevärt begränsar möjligheterna att genomföra överdäckningen och Stockholms stads möjligheter att utforma sin del av den fortsatta stadsdelen. Det är särskilt angeläget att utrymmet för en satsning på Life Science verksamheter i kvarteren närmast sjukhuset inte påverkas negativt.

Slut